

**Здружение на граѓани „Реактор - истражување во акција” –
Скопје**

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

за годината завршена на 31 декември 2024
со

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

СОДРЖИНА

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР	4
БИЛАНС НА ПРИХОДИТЕ И РАСХОДИТЕ	6
БИЛАНС НА СОСТОЈБА	7
ДЕЛОВЕН ФОНД	8
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ	9

ОПШТИ ПОДАТОЦИ

*Бул. Партизански одреди 18-1/11
1000 Скопје, Р. Северна Македонија*

info@reactor.org.mk

Претседател:

Тања Иванова

Банка:

НЛБ Банка АД Скопје

PCM МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје

Даме Груев 8, 1000 Скопје, Р. Северна Македонија

T+389 (0)2 3233 301

T+389 (0)2 3233 302

www.rsm.mk

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Здружение на граѓани „Реактор - истражување во акција” – Скопје

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Здружението на граѓани „Реактор - истражување во акција” – Скопје коишто го вклучуваат билансот на состојба заклучно со 31 декември 2024, како и билансот на приходи и расходи и прегледот на значајни сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Законот за сметководство на непрофитни организации, изготвени на модифицирана готовинска основа, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со стандардите за ревизија кои што се во примена во Република Северна Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD

РЕВИЗИЈА | ДАНОЦИ | СОВЕТУВАЊЕ

PCM МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје е член на PCM мрежата и тргува како PCM. PCM е трговското име кое се користи од страна на членките на PCM мрежата. Секој член на мрежата PCM е независно друштво кое работи согласно своите доделени права и обврски. Мрежата PCM самата не е посебно правно лице во ниедна јурисдикција.

PCM МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје

Даме Груев 8, 1000 Скопје, Р. Северна Македонија

Т+389 (0)2 3233 301

Т+389 (0)2 3233 302

www.rsm.mk

материјално погрешни прикажувања на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на Здружението на граѓани „Реактор - истражување во акција“ – Скопје заклучно со 31 декември 2024 година, како и неговата финансиска успешност за годината којашто завршува тогаш, во согласност со Законот за сметководство на непрофитните организации.

Останати прашања

Финансиските извештаи за 2023 година не се ревидирани и се прикажани само за споредбени цели. Следствено, ние не изразуваме мислење за финансиските извештаи за 2023 година.

Скопје, 09.06.2025

Овластен ревизор

Јаглика Јорданова Андријеска

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD

РЕВИЗИЈА | ДАНОЦИ | СОВЕТУВАЊЕ

Друштво за ревизија

PCM Македонија ДООЕЛ Скопје

RSM
Друштво за ревизија PCM
МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје

БИЛАНС НА ПРИХОДИТЕ И РАСХОДИТЕ

		Година завршена на 31-дек	
(во илјади денари)	Белешка	2024	2023
ПРИХОДИ			
Приходи од донации	4	9,255	25,751
Камати и курсни разлики	4	13	64
Останати приходи	4	449	116
ВКУПНО ПРИХОДИ		9,724	25,930
Пренесен дел од вишокот на приходите од претходната година	4	2,041	4,286
РАСХОДИ			
Програмски расходи	5	10,341	28,175
ВКУПНО РАСХОДИ		10,341	28,175
Остварен вишок на приходи / (Непокриени расходи)		1,424	2,041
Данок на непризнаени расходи		-	-
Остварен вишок на приходи по оданочување / (Непокриени расходи по оданочување)		1,424	2,041

Скопје, 26.02.2025

Тања Иванова
 Претседател

БИЛАНС НА СОСТОЈБА

		Година завршена на 31-дек	
(во илјади денари)	Белешка	2024	2023
СРЕДСТВА			
<u>Долгорочни средства</u>		290	394
Материјални средства	6	258	350
Нематеријални средства	6.1	31	44
<u>Тековни средства</u>		1,424	2,041
Побарувања од купувачи	7	-	-
Останати побарувања	8	-	-
Парични средства	9	1,424	2,041
<u>АВР</u>	10	10	11
ВКУПНО СРЕДСТВА		1,723	2,445
ФОНДОВИ И ОБВРСКИ			
<u>Фондови и резерви</u>		290	394
Деловен фонд		290	394
<u>Тековни обврски</u>		10	11
Обврски спрема добавувачи	11	-	-
Останати обврски	12	10	11
<u>ПВР</u>	13	1,424	2,041
ВКУПНО ФОНДОВИ И ОБВРСКИ		1,723	2,445

Скопје, 26.02.2025

Тања Иванова
 Претседател

ДЕЛОВЕН ФОНД

Преглед на движењето на деловниот фонд, ревалоризационите резерви и акумулираните вишоци на приходи				
(во илјади денари)	Деловен фонд	Ревалоризациони резерви	Акумулирани вишоци на приходи	Вкупно
2023				
Состојба на 01.01.	614	-	4,286	4,900
Приходи во годината			25,930	25,930
Расходи во годината			(28,175)	(28,175)
Зголемување на материјални средства/ (капитални расходи)	-		-	-
Амортизација	(220)			(220)
Состојба на 31.12.	394	-	2,041	2,435
2024				
Состојба на 01.01.	394	-	2,041	2,435
Приходи во годината			9,724	9,724
Расходи во годината			(10,341)	(10,341)
Зголемување на материјални средства/ (капитални расходи)	80		-	80
Амортизација	(184)			(184)
Состојба на 31.12.	290	-	1,424	1,713

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

1. Општо за Здружение на граѓани „Реактор - истражување во акција“ – Скопје

Реактор е независна, непрофитна и непартиска организација [think-tank]. Формално е регистрирана во јануари 2005 год., меѓутоа пред тоа, од мај 2004 год., постоеше како неформална организација.

Основна цел е да овозможува истражувања насочени кон креирање на јавни политики и да поттикнува дебати и дискусии за актуелни политики во Северна Македонија. Со тоа Реактор сака да придонесе кон развој на Северна Македонија и нејзина интеграција во ЕУ.

Реактор е управувана од страна на Извршен одбор, Претседател и Собрание.

Реактор го сочинува мулти-дисциплинарен тим од млади истражувачи и аналитичари посветени да обезбедат соодветни, навремени и независни податоци за состојбите во Северна Македонија и да понудат нивна експертска анализа.

Денес, Реактор има пријатели во сите земји од Западен Балкан и соработува со останатите тинк-танк организации од Северна Македонија.

Тековна состојба на правното лице од регистарот на комори

ЕМБС	5954096
Целосен назив на правното лице	Здружение на граѓани Реактор-истражување во акција Скопје
Седиште	Бул. Партизански одреди 18-1/11 Скопје
Датум на основање	25.01.2005
Единствен даночен број	4030005548897
Приоритетна дејност	94.99 – Дејности на други организации врз база на зачленување, неспомнати на друго место

1. ОСНОВИ ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Финансиските извештаи на Здружението на граѓани „Реактор - истражување во акција“ – Скопје се изготвени во согласност со законските прописи кои се применуваат во Република Северна Македонија, а се однесуваат на работењето на непрофитните организации, во прв ред Законот за сметководство на непрофитни организации ("Службен весник на РСМ" бр. 24/03, 17/11 и 154/15) и Правилникот за сметководство на непрофитни организации (Службен весник на РСМ 42/03, 08/09, 12/09 и 175/11), како и соодветните подзаконски прописи донесени врз основа на Законот за непрофитни организации.

Финансиските извештаи се изготвени според сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции. Тоа значи дека финансиските извештаи се изготвени на готовинска основа, каде што приходите се признаваат кога се наплатени, а расходите кога се платени, со дозволено пречекорување од 30 дена по завршување на извештајниот период.

Финансиските извештаи се изготвени врз претпоставка на континуитет во работењето, односно Здружението на граѓани „Реактор - истражување во акција“ – Скопје нема намера и нема причини да ги прекине активностите во блиска иднина.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено.

2. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики применети при изготвување на финансиските извештаи се прикажани во понатамошниот текст. Сметководствените политики на Здружението на граѓани „Реактор - истражување во акција“ – Скопје доследно се применуваат од година во година.

3.1 Политика на признавање на приходите и расходите

Признавањето на приходите и расходите се спроведува согласно член 13 од Законот за сметководство за непрофитни организации, односно според сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции.

Сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени односно трансакции значи приходите да се признаат во пресметковниот период во којшто настанале според критериумот на мерливост и расположливост. Приходите се мерливи кога можат да се искажат вредносно. Приходите се расположливи кога се остварени во пресметковниот период или во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период под услов приходите да се однесуваат на пресметковниот период и служат за покритие на обврските од тој пресметковен период.

Сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени односно трансакции значи расходите да се признаваат во пресметковниот период во којшто настанале или во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период, под услов обврската за плаќање да настанала во тој пресметковен период.

Ставките на залихите на материјали се признаваат во расходи по набавна вредност. Набавната вредност ја сочинува куповната цена, зголемена за увозните царини, данок на додадена вредност, издатоците за превоз и сите други издатоци кои директно можат да се додадат на набавната вредност, односно на трошоците за набавка, намалени за дисконти и за работи.

3.2 Долгорочни средства

Долгорочните средства се искажуваат по набавна вредност. Набавната вредност на долгорочните средства ја сочинува куповната цена зголемена за увозни царини, данок на додадена вредност, издатоците за превоз и сите други издатоци кои директно можат да се додадат на набавната вредност, односно на трошоците за набавка.

Долгорочните средства чија поединечна вредност во моментот на набавката е пониска од 300 евра во денарска противвредност се класифицира како ситен инвентар којшто се отпишува еднократно независно од корисниот век на употреба.

Амортизација

Амортизацијата се пресметува поединечно за секое средство во рамките на групите пропишани во Правилникот за сметководство на непрофитни организации сè додека вредноста на долгорочните средства не биде во целост надоместена. Кога ќе

се надомести вредноста која претставува основица за пресметување на амортизацијата, односно кога износот на набавната вредност на средствата е еднаков со отпишаната вредност, престанува натамошното пресметување на амортизацијата. Тоа важи и ако средствата потоа се користат за вршење на дејноста.

Отписот на вредноста на долгорочните средства се спроведува со праволиниска метода на отпис со примена на годишни стапки пропишани од страна на министерот за финансии во Правилникот за сметководство на непрофитни организации. Во прилог се дадени годишните стапки за амортизација, применети на некои позначајни ставки:

Градежни објекти - згради	2.5%
Опрема	14% до 20%
Компјутери	20%
Мебел	10% до 20%

Основица за отпис на долгорочните средства е набавната, односно ревалоризираната вредност на долгорочните средства.

Пресметувањето на амортизацијата на материјалните средства започнува да се врши од првиот ден на наредниот месец откако тие средства почнале да се користат за вршење на дејноста.

Ревалоризација

Пресметката на ревалоризација на долгорочните средства се врши согласно член 15 од Законот за сметководство за непрофитни организации и членовите 29 и 29-а од Правилникот. Согласно цитираните законски одредби, пресметката на ревалоризацијата се врши во следниве случаи:

- при повлекување од употреба и отуѓување, или
- поради повторно вреднување со пораст на цените на производителите на индустриски производи.

Основица за ревалоризација на долгорочните средства претставува набавната вредност на средствата и нивната сметководствено искажана акумулирана амортизација (исправка на вредноста).

Ревалоризацијата на долгорочните средства поради нивно повторно вреднување се врши со примена на стапката на порастот на цените на производителите на индустриски производи, објавена од Државниот завод за статистика.

Ревалоризацијата се врши така што сите состојби на долгорочните средства се усогласуваат во согласност со извршената проценка до крајот на месецот кога средствата се повлекуваат од употреба, односно се отуѓуваат.

Ревалоризацијата се врши така што сите состојби на долгорочните средства од претходната година се множат со индексот на кумулативниот пораст на цените на производителите на индустриски производи од почетокот до крајот на пресметковниот период, а за долгорочните средства кои се набавени во текот на пресметковниот период нивната состојба се множи со индексот на кумулативниот пораст на цените на производителите на индустриски производи од првиот ден на наредниот месец од месецот во кој е извршена набавката (вложувањето) до крајот на пресметковниот период.

Резултатот од ревалоризацијата на долгорочните средства се пренесува во корист или на товар на изворите на средства.

3.3 Побарувања и обврски

Билансните позиции на побарувањата и обврските се признаваат според договорените износи во договорот.

3.4 Парични средства

Паричните средства се состојат од парични средства во денарска благајна, парични средства на сметка во деловна банка и парични средства на девизна сметка во деловна банка. Паричните средства во благајната и на сметките во домашна валута се внесуваат во главната книга во номинален износ, а во странска валута по курсот на Народната банка на Република Северна Македонија на денот на билансирањето.

3.5 Износи искажани во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажани во денари според официјалниот курс на НБРСМ на денот на трансакцијата.

Странските средства и обврски во билансот на состојба се искнижени во денари според официјалниот курс на денот на составување на билансот на состојба.

Билансот на успех ги вклучува нето странските курсни добивки и загуби кои се резултат на конверзијата на износите во странска валута во периодот кога се појавиле.

Белешка 4

(во илјади денари)

	2024	2023
Приходи	11,765	30,216
ПРИХОДИ ОД ЧЛЕНАРИНИ, ПОДАРОЦИ, ДОНАЦИИ И ПРИХОДИ ОД ДРУГИ ИЗВОРИ	9,255	25,751
Приходи од членарини (придонеси), подароци и донации	9,255	25,751
ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА НА ПРОИЗВОДИ, СТОКИ И УСЛУГИ	7	-
Приходи од услуги	7	-
ПРИХОДИ ОД КАМАТИ И ПОЗИТИВНИ КУРСНИ РАЗЛИКИ	13	64
Приходи од позитивни курсни разлики	13	64
ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	449	116
Други приходи	449	116
ПРЕНЕСЕН ДЕЛ ОД ВИШОКОТ НА ПРИХОДИТЕ ОД ПРЕТХОДНАТА ГОДИНА	2,041	4,286
Пренесен дел од вишокот на приходите од претходната година	2,041	4,286

Донациите се основен извор на приходи со кои се остваруваат целите на здружението.

Донаторите со кои се склучени договори и износи на префрлени средства во годината може да се видат во долната табела.

(во илјади денари)

Приходи по донатори	2024
Kvinna till Kvinna	6,501
Kosova Foundation for Open society	1,913
Organisation for Economic co-operation and Development - OECD	757
Останато	85
ВКУПНО ДОНАЦИИ	9,255

Белешка 5

(во илјади денари)

	2024	2023
Расходи	10,341	28,175
МАТЕРИЈАЛНИ РАСХОДИ, УСЛУГИ И АМОРТИЗАЦИЈА	1,543	2,665
Потрошени материјали	4	68
Потрошена енергија	53	69
Други услуги	529	1,838
Превозни - транспортни услуги	166	460
Издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација	47	230
Наемнини и комунални услуги	523	-
Други материјални расходи	221	-
ДРУГИ РАСХОДИ	1,888	2,157
Провизија за платен промет	69	256
Дневници за службени патувања и патни трошоци	40	29
Надоместоци на трошоци на работници и граѓани	78	325
Негативни курсни разлики	28	91
Членарини	5	20
Авторски хонорари	1,669	1,436
СРЕДСТВА ЗА ПОСЕБНИ НАМЕНИ	1,226	16,091
Издатоци за меѓународна соработка	1,226	16,091
ПЛАТИ И НАДОМЕСТИ НА ПЛАТИ	5,684	7,263
Вкалкулирани плати	5,684	7,263

Белешка 6

(во илјади денари)

Материјални средства

2023	Опрема	Вкупно
<u>Набавна вредност</u>		
Состојба на 1.1.	2,256	2,256
Набавки во текот на годината	-	-
Отуѓување/расходување	-	-
Состојба на 31.12.	2,256	2,256
<u>Исправка на вредноста</u>		
Состојба на 1.1.	(1,699)	(1,699)
Амортизација за тековна година	(208)	(208)
Отуѓување/расходување	-	-
Состојба на 31.12.	(1,907)	(1,907)
Сегашна вредност 31.12.	350	350

2024	Опрема	Вкупно
<u>Набавна вредност</u>		
Состојба на 1.1.	2,256	2,256
Набавки во текот на годината	80	80
Отуѓување/расходување	-	-
Состојба на 31.12.	2,336	2,336
<u>Исправка на вредноста</u>		
Состојба на 1.1.	(1,907)	(1,907)
Амортизација за тековна година	(171)	(171)
Отуѓување/расходување	-	-
Состојба на 31.12.	(2,078)	(2,078)
Сегашна вредност 31.12.	258	258

Белешка 6.1

(во илјади денари)

Нематеријални средства

	2024	2023
<u>Набавна вредност</u>		
Состојба на 01.01.	173	173
Набавки во текот на годината	-	-
Отуѓување	-	-
Состојба на 31.12.	173	173
<u>Исправка на вредноста</u>		
Состојба на 01.01.	(128)	(116)
Амортизација за тековна година	(13)	(13)
Отуѓување	-	-
Состојба на 31.12.	(141)	(128)
Сегашна вредност 31.12	31	44

Белешка 7

(во илјади денари)

	2024	2023
Побарувања од купувачи	-	-

Белешка 8

(во илјади денари)

	2024	2023
Останати побарувања	-	-

Белешка 9

(во илјади денари)

	2024	2023
Парични средства	1,424	2,041
Жиро сметка	1,251	706
Девизна сметка	173	1,335

Белешка 10

(во илјади денари)

	2024	2023
АВР	10	11
Трошоци што се разграничуваат на повеќе години	10	11

Белешка 11

(во илјади денари)

	2024	2023
Обврски кон добавувачите	-	-

Белешка 12

(во илјади денари)

	2024	2023
Останати обврски	10	11
Обврски за други даноци и придонеси	10	11

Белешка 13

(во илјади денари)

	2024	2023
ПВР	1,424	2,041
Дел од вишокот на приходите за пренос во наредната година	1,424	2,041